

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för säkerhetsskydd

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Stadens nämnder och styrelser	Diarienummer: 0606/18 (0044/22)	Datum och paragraf för beslutet: 2020-03-19 §3
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2023-12-07 § 90	Dokumentansvarig: Säkerhetsskyddschef

Bilagor:

Bilaga 1: Process för systematiskt säkerhetsskyddsarbete

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Riktlinje	5
Ansvar	5
Styrelse	5
Nämnder	5
Övrigt	6
Roller	6
Verksamhetsutövarens högsta chef	6
Säkerhetsskyddschef	6
Förvaltningsdirektör	7
Säkerhetsskyddsansvarig	7
Samverkan	7
Hantering av säkerhetshotande händelser	8
Säkerhetsskyddsåtgärder	8
Bilaga 1	9
Process för säkerhetsskyddsanalys och uppföljning (förvaltningar)	9
Säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan	9
Uppföljning	10

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Denna riktlinje syftar till att skapa en gemensam inriktning och samsyn på Göteborgs Stads säkerhetsskydd genom att tydliggöra ansvar, mandat och övergripande krav.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tills vidare för de av Göteborgs Stads nämnder och styrelser som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och/eller hanterar säkerhetsskyddsklassificerad information.

Delägda bolag där Göteborgs Stad är majoritetsägare är också skyldiga att förhålla sig till denna riktlinje.

Bakgrund

Säkerhetsskydd innebär i korthet förebyggande åtgärder för att skydda Sveriges säkerhet mot antagonistiska angrepp såsom spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott mot landets säkerhet. Med andra ord innebär det skydd av verksamheter som har bäring på Sveriges säkerhet alternativt säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som vid ett röjande kan skada Sveriges säkerhet.

Säkerhetsskyddet är en grundläggande förutsättning för att hantera antagonistiska hot mot Göteborgs Stads som har en påverkan på Sverige och Sveriges totalförsvar.

Den som till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet (verksamhetsutövaren) ska utreda behovet av säkerhetsskydd i en säkerhetsskyddsanalys. Verksamhetsutövaren (den juridiska personen) är ansvarig för att vidta sådana åtgärder som lag, förordning och föreskrifter kräver.

Lagbestämmelser

Säkerhetsskyddslagen, säkerhetsskyddsförordningen, Säkerhetspolisens föreskrifter samt berörda tillsynsmyndigheters föreskrifter.

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna riktlinje
Säkerhetspolicy	Riktlinjen konkretiserar säkerhetspolicyn

Riktlinje

Ansvar

Styrelse

I Göteborgs Stads bolag utgör varje styrelse en egen verksamhetsutövare. Varje styrelse ansvarar för att bolaget genomför en säkerhetsskyddsanalys. Om det i säkerhetsskyddsanalysen framkommer att bolaget bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska bolaget förhålla sig till regelverket om säkerhetsskydd.

Nämnder

Göteborgs Stads nämnder utgör tillsammans en enda verksamhetsutövare under ledning av verksamhetsutövarens högsta chef (stadsdirektör).

Stadsdirektör ska säkerställa att det finns en säkerhetsskyddschef för Göteborgs Stads nämnder. Säkerhetsskyddschefen ansvarar för att:

- leda, samordna och följa upp säkerhetsskyddsarbetet i Göteborgs Stads nämnder
- ta fram/revidera stadenövergripande säkerhetsskyddsanalyser och säkerhetsskyddsplaner (enligt bilaga till denna handling)
- fastställa en stadengemensam befattningsanalys som inkluderar befattningar eller annat deltagande som är placerade i säkerhetsklass alternativt säkerhetsprovade utan placering i säkerhetsklass i stadens bolag och förvaltningar
- säkerställa att nämndernas säkerhetsskyddsarbete utvärderas och följs upp.

Berörda nämnder ansvarar för att:

- säkerställa att säkerhetsskyddsarbetet i den egna förvaltningen bedrivs i enlighet med lag, förordning, föreskrifter samt Göteborgs Stads styrande dokument
- säkerställa att förvaltningsspecifika säkerhetsskyddsanalyser och säkerhetsskyddsplaner tas fram och fastställs i enlighet med Göteborgs Stads process (bilaga)
- säkerställa att förvaltningsspecifika särskilda säkerhetsskyddsbedömningar tas fram och beslutas i enlighet med lag, förordning, föreskrifter och Göteborgs Stads styrande dokument (se samverkan nedan)
- säkerställa att de förvaltningsinterna säkerhetsskyddsåtgärder utvärderas och följs upp i enlighet med Göteborgs Stads process (bilaga 1)
- säkerställa att det finns tillräckliga resurser och kompetenser samt nödvändiga funktioner i den utsträckning som krävs för att säkra förvaltningens säkerhetskänsliga verksamhet och/eller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Nämnden ska därmed bedriva säkerhetsskyddsarbetet som om nämnden hade varit att anse som verksamhetsutövare enligt lagens mening oaktat att det yttersta ansvaret för arbetet ligger hos verksamhetsutövarens högsta chef (stadsdirektör).

Övrigt

Nämnder och styrelser ska följa av kommunstyrelsen beslutade styrande dokument gällande säkerhetsskydd. Kommunstyrelsens beslutanderätt kan delegeras till stadsdirektör och Göteborg Stads säkerhetsskyddschef.

Förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad ska informera Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef:

- om de bedriver säkerhetskänslig verksamhet eller hanterar säkerhetsskyddsklassificerad information
- efter varje fastställd säkerhetsskyddsanalys samt efter genomförda uppföljningar av det egna säkerhetsskyddsarbetet (bilaga 1).

Roller

Göteborgs Stads säkerhetsskyddsorganisation består av följande roller:

Verksamhetsutövarens högsta chef

Det yttersta ansvaret för säkerhetsskyddet åligger den som är chef för verksamhetsutövaren.

Verksamhetsutövarens högsta chef fastställer verksamhetsutövarens säkerhetsskyddsanalys samt beslutar om ändring av anteckning, kopiering, medförande och förvaring av handlingar i säkerhetsskyddsklassen ”1. kvalificerat hemlig”.

I Göteborgs stads bolag är verkställande direktör för respektive bolag verksamhetsutövarens högsta chef.

Beträffande nämndorganisationen har lagstiftaren bedömt att den högsta tjänstepersonen i en kommun normalt torde vara att anse som verksamhetsutövarens chef när det gäller säkerhetsskyddsfrågor. Detta medför att i Göteborgs stads nämndorganisation är stadsdirektör ansvarig för det som ankommer på verksamhetsutövarens högsta chef enligt författningar kopplade till säkerhetsskydd.

Säkerhetsskyddschef

Säkerhetsskyddschef leder och samordnar säkerhetsskyddsarbetet samt kontrollerar att verksamheten bedrivs enligt säkerhetsskyddslagen, säkerhetsskyddsförordningen och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Säkerhetsskyddschef fastställer säkerhetsskyddsplan.

Det ska finnas en säkerhetsskyddschef i de bolag som omfattas av säkerhetsskyddslagen. Denna roll ska motsvara rollen säkerhetsskyddschef som definieras i säkerhetsskyddslagen (2018:585) och ska i rollen vara direkt underställd verksamhetens högsta chef.

För Göteborgs Stads nämnder ska det finnas en gemensam säkerhetsskyddschef. Säkerhetsskyddschef ska vara placerad på stadsledningskontoret och är i rollen som säkerhetsskyddschef direkt underställd stadsdirektör.

Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef ska säkerställa att säkerhetsskyddet är fullgott i samtliga nämnder. Det innebär att denne, vid behov, har bestämmanderätt gällande säkerhetsskyddsfrågor.

Förvaltningsdirektör

Förvaltningsdirektör har i uppdrag att tillgodose att förvaltningens säkerhetsskydd är fullgott. Förvaltningsdirektör fastställer förvaltningsspecifik säkerhetsskyddsanalys.

Säkerhetsskyddsansvarig

Säkerhetsskyddsansvariges uppdrag är att leda och samordna säkerhetsskyddsarbetet inom förvaltningen och sker i enlighet med tillämplig lagstiftning och nämndens ansvar enligt dess uppdrag. Det ska finnas en säkerhetsskyddsansvarig i de förvaltningar som omfattas av säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddsansvarig fastställer den förvaltningsspecifika säkerhetsskyddsplanen.

Säkerhetsskyddsansvarig ska i denna roll vara direkt underställd förvaltningsdirektör.

Samverkan

Vid samverkan eller samarbete där en annan verksamhetsutövare får tillgång till säkerhetskänslig verksamhet (nivå C eller högre) eller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (konfidentiellt eller högre) ska Göteborgs Stads förvaltningar och bolag teckna säkerhetsskyddsavtal i enlighet med säkerhetsskyddslagen.

Vid samverkan eller samarbete där en annan verksamhetsutövare får tillgång till säkerhetskänslig verksamhet (nivå D) eller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (begränsat hemlig) ska säkerhetsskyddsöverenskommelser tecknas¹. Nämnder i Göteborgs Stad som avser inleda samarbete eller samverkan med andra nämnder där säkerhetsskyddsklassificerad information delas ska teckna en säkerhetsskyddsöverenskommelse.

Säkerhetsskyddsansvariga i Göteborgs Stads förvaltningar fastställer särskilda säkerhetsskyddsbedömningar samt tecknar säkerhetsskyddsavtal/säkerhetsskyddsöverenskommelser och kontrollerar efterlevnad av sådana avtal i de fall de enbart rör den egna nämndens verksamhet. Särskilda säkerhetsskyddsbedömningar och säkerhetsskyddsavtal/säkerhetsskyddsöverenskommelser som rör flera nämnders verksamhet fastställs, tecknas och kontrolleras av Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef.

Säkerhetsskyddschefen ska utse vilka säkerhetsskyddsansvariga i berörda förvaltningar som får fastställa förvaltningsspecifika särskilda säkerhetsskyddsbedömningar/lämplighetsprövningar samt teckna förvaltningsspecifika säkerhetsskyddsavtal i enlighet med 2 kap. 13 § i PMFS 2022:1.

Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef ska informeras:

¹ Säkerhetsskyddsöverenskommelsen förtydligar de säkerhetsskyddsåtgärder som parterna förbinder sig att följa inom ramen för samverkan/samarbetet.

- vid fastställandet av förvaltningsspecifik särskild säkerhetsskyddsbedömning
- inför och vid tecknandet av förvaltningsspecifikt säkerhetsskyddsavtal eller säkerhetsskyddsöverenskommelser
- om förvaltningar avser påbörja samverkan eller samarbete som kräver samråd med tillsynsmyndighet.

Hantering av säkerhetshotande händelser

Göteborgs Stads förvaltningar och bolag ska meddela Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef vid misstänkt säkerhetshotande händelser. Säkerhetshotande händelser definieras i enlighet med 2 kap. 4 § säkerhetsskyddsförordningen.

Göteborgs stads säkerhetsskyddschef ska informeras skyndsamt vid upptäckt händelse samt hållas informerad under hantering/utredning av händelsen. Förvaltningar ska även samråda med Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef vid hantering, utredning, utvärdering och framtagande av åtgärder vid en säkerhetshotande händelse.

Förvaltningar och bolag ska ha rutiner för hantering av säkerhetshotande händelser i enlighet med lag, förordning och föreskrifter.

Förvaltningar och bolag ska ha interna styrande dokument för att rapportera, utreda och åtgärda händelser där verksamhetens säkerhetsskydd har brutit men säkerhetskänslig verksamhet inte blivit påverkad, säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ej blivit röjda eller ingen befarad inblandning av antagonist. Händelsen ska hanteras i syfte att identifiera sårbarheter i den egna verksamhetens säkerhetsskydd.

Säkerhetsskyddsåtgärder

Nämnder och styrelser ska säkerställa att tillräckliga säkerhetsskyddsåtgärder vidtagits avseende den egna verksamheten.

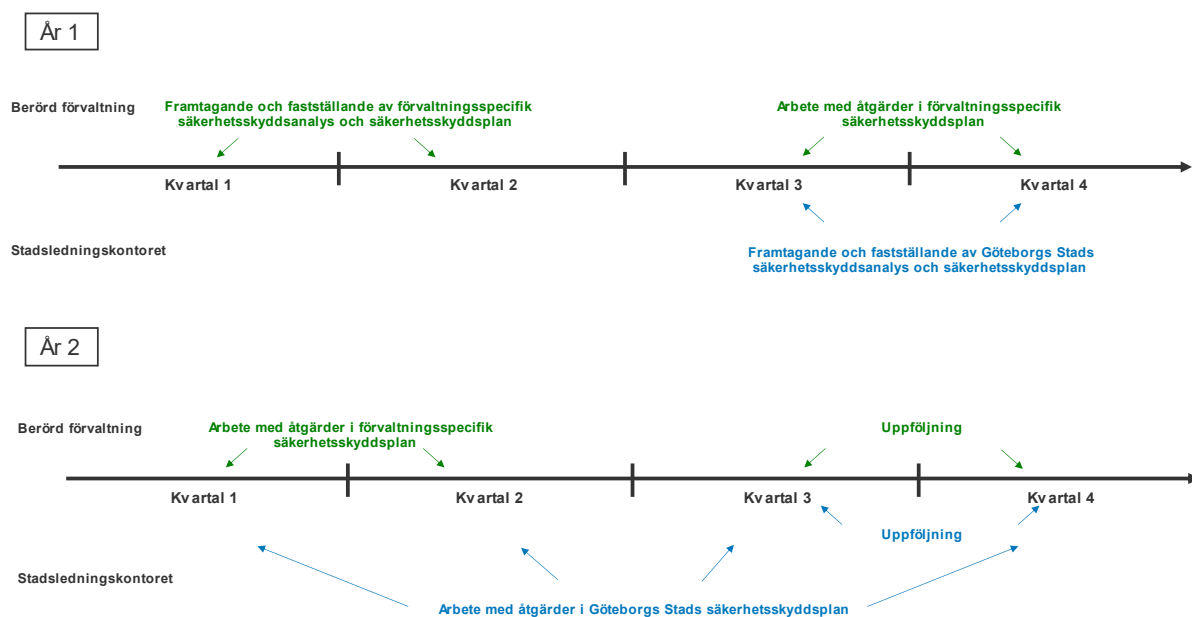
Beslut om säkerhetsskyddsåtgärder i förvaltningar som enbart rör nämndens egen verksamhet tas av säkerhetsskyddsansvariga om inget annat specificeras i underliggande styrande dokument.

Bilaga 1

Process för säkerhetsskyddsanalys och uppföljning (förvaltningar)

Denna process beskriver hur säkerhetsskyddsarbetet organiseras i Göteborgs Stads förvaltningar. Syftet med processen är att samordna förvaltningarnas arbete med förvaltningsspecifika säkerhetsskyddsanalyser/planer med Göteborgs Stads säkerhetsskyddschef (hädanefter säkerhetsskyddschef) uppdrag att ta fram och revidera stadenövergripande säkerhetsskyddsanalyser/planer samt följa upp säkerhetsskyddsarbetet i förvaltningarna.

Processen (se figur 1 nedan) följer en tvåårs-cykel med fokus på arbete med säkerhetsskyddsanalyser under år ett och fokus på uppföljning under år två. Resultatet av uppföljningen blir därmed ett underlag för nästa cykels revidering av säkerhetsskyddsanalysen.

Figur 1

Säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan

Nämnder ska säkerställa att:

- förvaltningsspecifika säkerhetsskyddsanalyser och säkerhetsskyddsplaner tas fram och fastställs i enlighet med Göteborgs Stads process
- att de förvaltningsinterna säkerhetsskyddsåtgärderna utvärderas och följs upp i enlighet med Göteborgs Stads process.

Förvaltningar ska ta fram/revidera förvaltningsspecifika säkerhetsskyddsanalyser och säkerhetsskyddsplaner under kvartal ett och två i första året av tvåårs-cykeln. När ny säkerhetsskyddsanalys/plan fastställs ska säkerhetsskyddschef informeras.

Säkerhetsskyddschef ska (med stöd av resurser från stadsledningskontoret) ta fram/revidera en stadenövergripande säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan under kvartal tre och fyra i första året av tvåårs-cykeln.

Arbete med säkerhetsskyddsåtgärder Underlag till den stadenövergripande säkerhetsskyddsanalysen och planen ska samlas in genom platsbesök hos berörda förvaltningar.

Uppföljning

Arbete med de säkerhetsskyddsåtgärder som identifierats i säkerhetsskyddsplanen ska pågå kontinuerligt efter säkerhetsskyddsplanens fastställande. Säkerhetsskyddsåtgärder ska utvärderas och följas upp i uppföljningen som sker i kvartal tre och fyra i andra året av tvåårs-cykeln. Förvaltningar ska säkerställa att det förvaltningsinterna säkerhetsskyddsåtgärderna utvärderas och följs upp samt delta i säkerhetsskyddschefs uppföljning av deras verksamhet.

Uppföljningen ska resultera i en gemensam åtgärdsplan som ska beaktas i nästa cykels revidering av säkerhetsskyddsanalys/plan.